

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
Факультет менеджменту освіти і науки
Кафедра педагогіки і психології вищої школи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
менеджменту освіти і науки
В.Л.Савельєв

« ____ » « _____ » 2020

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
Освітнього рівня магістерського**

Галузі знань

01 Освіта

Спеціальностей :

014 Образотворче мистецтво

Київ - 2020 рік

Робоча програма з педагогіки вищої школи для студентів магістратури за напрямом підготовки _____, спеціальністю « _____ » _____ 2020 року; _22_ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Н.Л. Акініна, к.п.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри

Протокол від. « _____ » _____ 2020 року № _____

Завідувач кафедри _____ (д.п.н., професор Н.М.Дем'яненко) « _____ » грудня 2020р.
(підпис) .. (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки
(спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від. « _____ » _____ 2020 року № _____

« _____ » _____ 2020 року Голова _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 2020 рік

© _____, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _011 Педагогічна освіта ____ (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки Спеціальна освіта _____ (шифр і назва)		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): образотворче мистецтво	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Науковий реферат (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2 -й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		14 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	12 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		64 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю:			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання - 1/3 для заочної форми навчання - _____/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сучасний розвиток вищої школи в Україні характеризується зміною орієнтирів освітньої системи в глобалізованому світі, її інтернаціоналізацією, ініціює перехід підготовки майбутнього викладача на якісно новий -контекстно-професійний рівень (в рамках компетентнісного підходу). Сьогодні викладач вищого навчального закладу - це, насамперед, творча особистість з конструктивним рівнем мислення, фундаментальними теоретичними знаннями, професійними компетенціями, здатна до глибокого наукового аналізу ідей, явищ, фактів педагогічної дійсності, швидкої орієнтації у змінюваних обставинах професійної діяльності. Останнє передбачає творче виконання педагогом викладацьких, виховних, організаційних і управлінських функцій, суть яких полягає у створенні умов підтримки, турботи, відносин співробітництва й співтворчості, прямому і опосередкованому впливові на особистість студента через організацію процесу його навчання та виховних впливів. Таким чином, реалізація вищезазначених функцій продукує необхідність оволодіння майбутніми викладачами вищої школи знаннями історичного процесу становлення і розвитку вищої школи, дидактики вищої школи,

теорії виховання, основ планування і організації навчального процесу у вищій школі, управління вищим навчальним закладом.

Інтегрований курс «Педагогіка вищої школи» є логічною складовою програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» для всіх спеціальностей. Він завершує цикл педагогічних дисциплін і логічно пов'язаний на міждисциплінарному рівні з попередніми дисциплінами педагогічного, психологічного та ін. спрямування. Курс спрямований на оволодіння студентами понять: «педагогіка вищої школи», «дидактика вищої школи», «теорія виховання у вищій школі», «компаративна педагогіка вищої школи», «суб'єкт-суб'єктні» виховні відносини», «педагогічний менеджмент» та ін.

Основною метою навчальної дисципліни є ґрунтовне оволодіння магістрантами знаннями в галузі теорії і практики педагогіки вищої школи, набуття компетенцій педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі щодо виконання професійних обов'язків викладача, проведення науково-пошукової роботи, керівництва дослідницькою діяльністю студентів, організації і управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі.

Основні завдання курсу:

- забезпечення розуміння цілісного процесу становлення і розвитку системи вищої освіти в Україні;
- обґрунтування сучасних тенденцій розвитку вищої школи в контексті творення Європейського регіону вищої освіти, її інтернаціоналізації;
- підготовка студентів до комплексного, системного сприйняття і розроблення науково-педагогічної проблематики;
- обґрунтування міжпредметних зв'язків курсу «Педагогіка вищої школи»;
- аналіз теоретико-методологічних концепцій організації процесу навчання у вищій школі;
- засвоєння змісту й вимог законодавчих і нормативно-правових актів щодо організації та управління навчальним процесом у вищих навчальних закладах;
- забезпечення розуміння основних положень, принципів організації навчального процесу у вищій школі;
- обґрунтування структурних елементів системи управління навчальним процесом у ВНЗ;
- практичне опанування студентами різними формами організації навчального і виховного процесів у вищих навчальних закладах II – IV рівнів акредитації;
- виховання у магістрантів особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання ролі викладача, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.
- особливості організації й зміст навчально-методичної та науково-методичної роботи у вищому навчальному закладі.

II. Основні результати навчання і компетентності, які вони формують

№	Результати навчання	Компетентності
1	<p>Знати: пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні; відмінності національної системи освіти від Європейської; всебічна обізнаність з педагогікою вищої школи як наукою, що має свої специфічні об'єкт і предмет, функції і завдання, структуру і зміст, методи і засоби реалізації її місії (призначення), власну історію</p> <p>Вміти визначати особливості законів, закономірностей, принципів, гіпотез, теорій, категорій вищої освіти тощо.</p> <p>Визначати об'єкт, предмет, функції і</p>	<p>Загально-професійні:</p> <p>методологічна,</p>

	завдання, структуру і зміст, методи і засоби реалізації їх, історію методики викладання у вищій школі	
2	<p>Знати: дидактичні основи навчального процесу у вищих навчальних закладах, базові теоретичні поняття з педагогіки вищої школи.</p> <p>Вміти: застосовувати традиційні та сучасні інтерактивні методи навчання студентів; різні форми організації навчання студентів; застосовувати новітні освітні технології у вищій школі; вміти координувати свою організаційну та управлінську діяльність</p>	Навчально-методична
3	<p>Знати методики педагогічних досліджень у вищій школі; критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у ЗВО</p> <p>Вміти: аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обгрунтовані положення - найсучаснішого педагогічного досвіду; конструювати науково-методичну та навчально-методичну документацію (монографія, стаття, рецензія, навчальна програма, робоча програма тощо)</p>	Дослідницька
4	<p>Знати: психолого-педагогічні особливості студентської аудиторії, студента та викладача як особистостей.</p> <p>Вміти: оволодіти прийомами вивчення студентської аудиторії та вмінням адекватно меті, завданням, підготовленості контингенту підбирати методи викладання.</p>	Психолого-педагогічна
5	<p>Знати: особливості сучасних інформаційних ресурсів</p> <p>Вміти: користуватися сучасними інформаційними ресурсами для розроблення навчально-методичних, наукових та виховних матеріалів</p>	Інформаційна
6	<p>Знати про особливості спілкування викладача та студента (педагогічну взаємодію); педагогічну етику, педагогічний такт, педагогічну культуру тощо</p> <p>Вміти: організовувати індивідуальні та групові бесіди, дискусії тощо.</p>	Комунікативна
7	<p>Знати: структурні особливості побудови освітнього процесу у вищому навчальному закладі та особливості викладацької діяльності</p> <p>Вміти: планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів; скласти індивідуальний план</p>	Управлінська

	викладача	
8	<p>Знати: фізіологічні та психологічні особливості викладацької діяльності, загрози та небезпеки; вікові фізіологічні, психологічні особливості студентів та умови їх навчання і виховання.</p> <p>Вміти: створювати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському колективі у ході навчально-виховного процесу та забезпечувати безпеку їх життєдіяльності</p>	Безпеки життєдіяльності
9	<p>Знати: специфіку викладання нормативної дисципліни: про особливості організації сучасних аудиторних занять та застосування практичних методів навчання; про інтерактивні та інтенсивні методики викладання; особливості педагогічного планування</p> <p>Вміти: формулювати мету та завдання вивчення тієї чи іншої фахової дисципліни; організувати самостійну роботу студентів, тематичну дискусію, ділову гру тощо. Підготувати план вивчення певної дисципліни, теми курсу, план-конспект лекції, семінарського та практичного заняття; оволодіння методикою розробки конкретних навчально-методичних видань</p>	Професійно-посадові: Предметна
10	<p>Знати: сучасну структуру вищої освіти України, особливості чинного законодавства в галузі вищої освіти та загальні положення щодо організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі</p> <p>Вміти:</p>	Нормативно-правова та організаційно-правова
11	<p>Знати: знати концептуальні основи проектування освітнього процесу у вищому навчальному закладі;</p> <p>Вміти:</p>	Прогностична
12	<p>Знати: стратегію, принципи та етапи проектування; перспективи розвитку управління освітніми проектами з урахуванням обставин сучасних тенденцій у вищій освіті</p> <p>Вміти: розробити супроводжувальну документацію освітнього проекту: планування, контроль проекту, аналіз, прийняття рішень, складання й супровід бюджету проекту, організація здійснення, моніторинг, оцінка, звітність, експертиза, перевірка й приймання, адміністрування.;</p>	Проективно-конструктивна
13	<p>Знати: про сучасні методи діагностики, контролю та оцінювання знань студентів;</p>	Контрольно-оцінювальна

	Вміти: набуття умінь і навичок з підготовки різноманітного методичного забезпечення для проведення різних видів занять з діагностики знань студентів;	
--	--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

3.1. Зміст модулів (лекційного курсу).

Модуль 1. Перший модуль «Історико-системний аналіз процесу становлення і розвитку вищої школи». В ньому міститься науковий аналіз генези вищої школи в Україні XVI - початку XX ст., особливостей реструктуризації та розвитку системи вищої освіти в Україні (1917 - 1990 рр.), обґрунтування європейського вектору розвитку вищої школи України в 90-х роках XX - на початку XXI ст.

Модуль 2 . Другий модуль «Дидактика вищої школи». В ньому розкриваються основні дидактичні концепції, принципи проектування змісту цілісного науково-педагогічного процесу вищої школи, висвітлюються традиційні й новітні методи, форми навчання у вищому навчальному закладі, розкриті сучасні технології навчання.

Модуль 3. Третій модуль «Теорія виховання». В ньому розкривається сутність інноваційних технологій виховання студентства, роль та функції куратора академічної групи в управлінні системою позааудиторної виховної роботи.

Модуль 4. У четвертому модулі «Організація та управління вищим навчальним закладом» відображено законодавчі та методологічні основи організації та управління вищим навчальним закладом, особливості планування навчального процесу у ВНЗ, основні засади управління навчальним процесом у вищому закладі освіти.

Зміст кожного модуля представлено у тематиці лекцій, семінарських і тьюторських занять, проблемах для самостійного опрацювання, питаннях для самоконтролю знань. Усі види роботи оцінюються рівною мірою викладачем і студентом, що дає змогу визначити рейтинг останнього за результатами його навчальної діяльності.

Робоча програма курсу складається з пояснювальної записки, тематичного плану, де представлено розподіл годин на аудиторні заняття та самостійну навчальну роботу студентів, змістової частини зі структуризацією навчального матеріалу за модулями, темами, тематики семінарських, тьюторських занять, наукових магістерських робіт, проблематики наукових рефератів, завдань для контролю, самоконтролю знань, питань для самостійного опрацювання та переліку питань до іспиту, списку рекомендованої (основної і додаткової) літератури.

4 Структура навчальної дисципліни

Для спеціальностей 0101 «Педагогічна освіта» 8.01010201 «Початкова освіта», 8.010101

«Дошкільна освіта», 8.030103 «Практична психологія», «Менеджмент соціокультурної діяльності»,

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Вечірня форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
Л.		С.	Пр.	Інд.	С.р.	Л.		П.	Лаб.	Інд.	С.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історико-системний аналіз процесу становлення і розвитку вищої школи в Україні												
Тема 1. Особливості реструктуризації та розвитку системи вищої освіти в Україні (1917 – 1990 рр.)		2	2				8		2			10
Тема 2. Європейський вектор розвитку вищої школи України в 90-х		2					8		2			10

роках XX століття на початку XXI ст..												
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. Модуль II. Дидактика вищої школи												
Тема 1. Сутність процесу навчання у вищій школі		2	2			8		2				10
Тема 2. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі. Форми організації навчання у вищій школі		2	2			8		2				10
Тема 3. Контроль та оцінка знань, умінь і навичок студента		2				8						10
Тема 4.												
Разом за змістовим модулем 2												
Змістовий модуль 3. Організація і технологія педагогічних досліджень												
Тема 1. Сутність процесу виховання у ВНЗ. Методи і форми виховання у ВНЗ		2				8		2				10
Тема 2. Законодавчі та методологічні основи організації та управління вищим навчальним закладом		2	2			8		2				10
Тема 3. Організація, планування та управління навчальним процесом у ВНЗ		2	2			8						8
		16	10			64		8	4			78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості реструктуризації та розвитку системи вищої освіти в Україні (1917 – 1990 рр.)	2
2	Європейський вектор розвитку вищої школи України в 90-х роках XX століття на початку XXI ст..	2
3	Сутність процесу навчання у вищій школі	2
4	Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	2
5	Форми організації навчання у вищій школі	2
6	Контроль та оцінка знань, умінь і навичок студента	
7	Сутність процесу виховання у ВНЗ. Методи і форми виховання у ВНЗ. Виховна робота куратора академічної групи	
8	Організація, планування та управління навчальним процесом у ВНЗ	2
	Всього	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Види СРС	Кількість Балів / годин
1	Система вищої освіти в Радянській Україні (20 - 40-і рр. XX ст).		0/7
2	Вища та вища педагогічна освіта в період Великої вітчизняної війни та післявоєнні роки (1941 - 1990).	Розробіть періодизацію розвитку вищої педагогічної освіти в радянській Україні (1920 – 1990)	15/7
3	Зміст Болонських реформ. Основні завдання та принципи створення зони Європейської вищої освіти Актуалізація принципу автономії в управлінні вищим навчальним закладом у контексті Болонських реформ	Розробити періодизацію основних етапів Болонського процесу	15/7
4	Інноваційні технології навчання у ВНЗ	Розробити план однієї лекції, або (одного семінарського заняття, одного практичного) заняття за інноваційною технологією	20/7 (заняття за інноваційною технологією)
5	Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів	Розробити план навчальної діяльності студента на семестр	0/7
6	Науково-дослідна робота студентів	Розробити методичні рекомендації дисципліни своєї спеціалізації	25/7
7	Основні напрями виховання студентської молоді (моральне, трудове, економічне, правове, антинаркогенне, екологічне, естетичне, фізичне	Розробити презентацію (10-15слайдів)	15/7
8	Підготовка студентів до сімейного життя. Гендерний аспект виховання		0/7
9	Нормативно-правове регулювання організації навчального процесу вищого закладу освіти: Закон України „Про вищу освіту” (від 17 січня 2002 року) – організація навчально-виховного процесу (розділ 7)	Розробити порівняльну таблицю основних положень «Закону про вищу освіту» 2002 року та «Закону про вищу освіту» 2014 року.	10/8
			100/64

ЛЕКЦІЯ 1. Вступ. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Основні категорії та поняття.

Модуль І. Історико-системний аналіз процесу становлення і розвитку вищої школи в Україні.

ЛЕКЦІЯ 2 . Особливості реструктуризації та розвитку системи вищої освіти в Україні (1917 – 1990 рр.)

1. Освітня політика та освітньо-виховні системи часів Центральної Ради Української Народної Республіки, Гетьманату Продовження освітньої політики Центральної Ради.
2. Система вищої освіти в Радянській Україні (20 - 40-і рр. XX ст).
3. Утвердження в Радянському Союзі єдиної системи вищої освіти

4. Вища та вища педагогічна освіта в період Великої вітчизняної війни (1941 - 1945).
5. Вища та вища педагогічна освіта в Україні в період з 50-х по 80 рр. ХХ ст.

ЛЕКЦІЯ 3. Європейський вектор розвитку вищої школи України в 90-х роках ХХ століття на початку ХХІ ст..

1. Система вищої освіти в Україні (90-і роки ХХ ст.).
2. Болонський процес і модернізація системи вищої освіти в Україні. Національна Доктрина розвитку освіти в Україні ХХІ ст. (2001)
3. Зміст Болонських реформ. Основні завдання та принципи створення зони Європейської вищої освіти
4. Актуалізація принципу автономії в управлінні вищим навчальним закладом у контексті Болонських реформ

Модуль II. Дидактика вищої школи

ЛЕКЦІЯ 4. Сутність процесу навчання у вищій школі

1. Дидактика вищої школи - галузь педагогіки вищої школи
2. Завданнями дидактики вищої школи
3. Сутність і структура процесу навчання.
4. Діяльність викладача
5. Діяльність студентів

ЛЕКЦІЯ 5. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі

1. Методи навчання у вищій школі
2. Класифікації методів навчання
3. Засоби навчання у вищій школі
4. Інформаційні технічні засоби навчання

ЛЕКЦІЯ 6. Форми організації навчання у вищій школі.

Контроль та оцінка знань, умінь і навичок студента

1. Лекції, методика їх підготовки і проведення.
2. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.
3. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення.
4. Лабораторне заняття, методика його підготовки і проведення.
5. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.
6. Науково-дослідна робота студентів.
7. Навчальна і виробнича практика студентів.
8. Компоненти, види та функції контролю.
9. Основні принципи контролю та оцінки знань .
10. Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів.
11. Методи контролю ЗУН.
12. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Модуль III. Теорія виховання у вищій школі

ЛЕКЦІЯ 7. Сутність процесу виховання у ВНЗ

1. Процес виховання та його завдання.
2. Основні закономірності виховання.
3. Принципи національного виховання.
4. Основні напрями виховання студентської молоді (моральне, трудове, економічне, правове, антинаркогенне, екологічне, естетичне, фізичне)
5. Підготовка студентів до сімейного життя. Гендерний аспект виховання.

ЛЕКЦІЯ 8. Методи і форми виховання у ВНЗ. Виховна робота куратора академічної групи

1. Методи, прийоми, засоби виховання.
2. Методи формування свідомості.
3. Методи формування суспільної думки.
4. Методи стимулювання діяльності й поведінки.
5. Методи контролю й аналізу ефективності виховання.
6. Форми виховної роботи
7. Виховна робота в академічній групі.
8. Роль та функції куратора академічної групи.
9. форми позааудиторної роботи зі студентами.
10. Методика виховної роботи куратора в академічній групі.

Модуль IV. Організація та управління вищим навчальним закладом.

ЛЕКЦІЯ 9. Законодавчі та методологічні основи організації та управління вищим навчальним закладом

1. Зміст вищої освіти і організація навчального процесу у ВНЗ.
2. Нормативно-правове регулювання організації навчального процесу вищого закладу освіти:
 - 2.1. Закон України „Про вищу освіту” (від 17 січня 2002 року) – організація навчально-виховного процесу (розділ 7)
 - 2.2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України (від 2 червня 1993 року № 161)(Загальні положення, нормативно-правова база організації навчального процесу, форми організації навчання, навчальний час студента, робочий час викладача)
3. Науково-методичне забезпечення процесу навчання у вищому навчальному закладі.

ЛЕКЦІЯ 10. Організація, планування та управління навчальним процесом у ВНЗ.

1. Організація і планування навчальних (аудиторних) занять у вищій школі.
2. Організація, планування й облік самостійної роботи студентів.
3. Практична підготовка студентів ВНЗ
4. Організація і керівництво НДРС.
5. Організаційно-педагогічна та науково-методична діяльність вузівської кафедри.

ЛЕКЦІЯ 11. Управління вищим навчальним закладом.

1. Психолого-педагогічні проблеми управління навчальним процесом у вищій школі.
2. Управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
3. Контроль у системі управління навчальним процесом вищого закладу освіти.
4. Науково-методичне забезпечення педагогічного процесу у ВНЗ

Плани семінарських і тьюторських занять

Семінарське заняття 1.

Тема 1. 2. Особливості реструктуризації та розвитку системи вищої освіти в Україні (1917 – 1990 рр.)

1. Обґрунтуйте процес становлення вищої освіти в перший період УНР – Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.).
2. Дайте характеристику освітньої політики в Україні часів Гетьманату (квітень – грудень 1918 рр.)
3. Визначте особливості розвитку вищої освіти в другий період УНР – Директорії (грудень 1918 – січень 1919 рр.)
4. Виявіть і проаналізуйте провідні тенденції трансформації вищої та вищої педагогічної освіти періоду 1917 – 1919 рр.
5. Охарактеризуйте процес реконструкції системи вищої педагогічної освіти в Україні періоду 1920 – 1940 рр.
6. визначте особливості розвитку вищої освіти часів Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945)
7. Обґрунтуйте основні етапи і напрями формування системи вищої та вищої педагогічної освіти в Україні середини 40-х – кінця 80-х років ХХ століття.
8. **Розробіть періодизацію розвитку вищої педагогічної освіти в радянській Україні (1920 – 1990)**

Семінарське заняття 2.

Тема 1.3. Болонський процес і модернізація системи вищої освіти в Україні (1997 – 2010)

1. Визначте сутність і зміст освітньо-модернізаційних процесів в Україні наприкінці 90-х рр. ХХ – на початку ХХІ ст.
2. Проаналізуйте основні етапи Болонського процесу.
3. розкрийте зміст Болонських реформ.
4. Доведіть значення Великої хартії університетів у становленні єдиного Європейського регіону вищої освіти.
5. Визначте роль принципу автономії в управлінні вищим навчальним закладом у контексті Болонського реформування.
6. **Розробіти періодизацію основних етапів Болонського процесу**

Семінарське заняття 3.

II. Дидактика вищої школи

2.1. Сутність процесу навчання у вищій школі.

1. Поняття про дидактику вищої школи.
2. Основні категорії дидактики вищої школи.
3. Сутність і структура процесу навчання.
4. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу

5. Закономірності дидактики вищої школи.
6. Принципи навчання у вищому навчальному закладі.

Семінарське заняття 4.

Тема 2.2. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі

2. Особливості методів навчання у ВНЗ.
3. Класифікація методів навчання.
4. Словесні методи навчання.
5. Наочні методи навчання
6. Практичні методи навчання.
7. Засоби навчання у вищій школі.

Семінарське заняття 5.

Тема 2.3. Форми організації навчання у вищій школі.

Тема 2.4. Контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів

1. Лекції, методика їх підготовки і проведення.
2. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.
3. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення.
4. Лабораторне заняття, методика його підготовки і проведення.
5. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.
6. Науково-дослідна робота студентів.
7. Навчальна і виробнича практика студентів.
8. Компоненти, види та функції контролю.
9. Основні принципи контролю та оцінки знань .
10. Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів.
11. Методи контролю ЗУН.
12. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.
13. Розробити план однієї лекції, одного семінарського заняття, одного заняття за інноваційною технологією

Семінарське заняття 6.

III. Теорія виховання у вищій школі

Тема 3.1. Сутність процесу виховання у ВНЗ.

Семінарське заняття 7.

Тема 3.2. Методи і форми виховання у ВНЗ.

Тема 3.3. Виховна робота куратора академічної групи.

11. Методи, прийоми, засоби виховання.
12. Методи формування свідомості.
13. Методи формування суспільної думки.
14. Методи стимулювання діяльності й поведінки.
15. Методи контролю й аналізу ефективності виховання.
16. Форми виховної роботи
17. Виховна робота в академічній групі.
18. Роль та функції куратора академічної групи.
19. форми позааудиторної роботи зі студентами.
20. Методика виховної роботи куратора в академічній групі.

Семінарське заняття 8.

IV. Організація та управління вищим навчальним закладом.

Тема 4.1. Навчальний процес у вищому навчальному закладі освіти: законодавчі та методологічні основи

4. Зміст вищої освіти і організація освітнього процесу у ВНЗ.
5. Нормативно-правове регулювання організації освітнього процесу вищого закладу освіти:
 - 5.1. Закон України „Про вищу освіту” (2014 року)
 - 5.2. Загальні положення, нормативно-правова база організації навчального процесу, форми організації навчання, навчальний час студента, робочий час викладача
6. Науково-методичне забезпечення процесу навчання у вищому навчальному закладі.
7. Розробити порівняльну таблицю «Закону про вищу освіту» 2002 року та «Закону про вищу освіту» 2014 року.

Семінарське заняття 9.

Тема 4.2. Організація і планування навчального процесу у ВНЗ

6. Організація і планування навчальних (аудиторних) занять у вищій школі.
7. Організація, планування й облік самостійної роботи студентів.
8. Практична підготовка студентів ВНЗ
9. Організація і керівництво НДРС.
10. Організаційно-педагогічна та науково-методична діяльність вузівської кафедри.

Семінарське заняття 10.

Тема 4.3. Управління навчальним процесом у вищому закладі освіти. Науково-методичне забезпечення педагогічного процесу у ВНЗ.

5. Психолого-педагогічні проблеми управління навчальним процесом у вищій школі.
6. Управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
7. Контроль у системі управління навчальним процесом вищого закладу освіти.

Орієнтовна тематика наукових рефератів.

Модуль I. Історико-системний аналіз процесу становлення і розвитку вищої школи в Україні.

1. Становлення педагогічної парадигми в історії вищої школи України (XIX – початок XXI ст.)
2. Академічна педагогічна парадигма розвитку класичної університетської освіти в Україні (XIX – поч. XX ст.)
3. Компаративний аналіз професійно орієнтованої та професійно-технологічної освітніх парадигм (1917 – 1990)
4. Періодизація розвитку вітчизняних освітньо-виховних систем (16 – початок XXI ст.)
5. Острозька Академія (1576 – 1636 рр.) – перший досвід освітньо-виховної системи.
6. Сутність і зміст діяльності Києво-Могилянської академії (1615 – 1817, 1992 – 2005 рр.)
7. Загальносвітовий контекст розвитку ідеї університету як освітньо-виховної системи (XII – початок XIX ст.).
8. Львівський університет (1661) і становлення вищої педагогічної освіти на Західній Україні.
9. Розвиток класичної університетської освіти в Центральній, Східній та південній Україні (1804 – 1865 рр.)
10. Формування вищої педагогічної освіти в структурі Харківського і київського університетів 1804 – 1867 рр.)
11. Зміст педагогічного процесу Ніжинського історико-філологічного інституту кн. Безбородька 1875 – 1917 рр.)
12. Становлення вищої жіночої освіти в Україні 1878 – 1920 рр.)
13. Київський Фребелівський педагогічний інститут в системі вищої освіти України (1907 -1920 рр.)
14. Освітньо-виховні системи періоду національно-визвольних змагань українського народу (1917 – 1920 рр.)
15. специфіка освітньо-виховних систем в радянській Україні 20 – 30-х рр. XX століття.
16. Особливості розвитку освітньо-виховних систем радянської України періоду 40 – 60-х рр. XX століття.
17. Особливості розвитку освітньо-виховних систем радянської України періоду 70 – 80-х рр. XX століття.
18. Особливості педагогічної системи М.І. Пирогова
19. Теорія національного виховання Г.Г. Ващенко
20. Г.С. Сковорода та його педагогічні погляди.
21. Психолого-педагогічна система І.О. Сікорського
22. Педагогічна спадщина М.В. Остроградського.
23. Педагогічна система М.П. Драгоманова.
24. Сутність і зміст гуманітарно-педагогічної парадигми в Україні (1991 – 2010 рр.)
25. Система вищої освіти в Україні (1991 – 2010 рр.)
26. Сутність Болонських реформ і процеси творення єдиного Європейського регіону вищої освіти (кінець XX – початок XXI століття).
27. Болонський процес і модернізація системи вищої освіти в Україні (1997 – 2010 рр.)
28. Особливості кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
29. Модульно-рейтингова система оцінювання знань студентів.

Модуль II Дидактика вищої школи.

1. Організація самостійної роботи студентів у вищому навчальному закладі.

2. Система підготовки майбутніх учителів до оволодіння технікою взаємодії зі студентами.
3. Технологія особистісно-зорієнтованого навчання у вищій школі.
4. Керівництво самостійною роботою студентів.
5. Сучасні дидактичні концепції освіти.
6. Дидактична школа Олександра Потебні.
7. Дидактична школа Миколи Костомарова.
8. Технології проблемного навчання у вищому навчальному закладі.
9. форми організації навчання у вищому навчальному закладі.
10. Інтерактивні методи навчання у вищому навчальному закладі.
11. Досвід використання ігрових технологій у вищій школі.
12. Технологія формування лекторської майстерності майбутніх викладачів.
13. Особливості організації навчально-виховного процесу у спеціальних школах, гімназіях, коледжах.
14. Болонський процес і вища педагогічна школа.
15. Тестування як метод оцінювання знань, умінь, навичок студентів.

Модуль III. Теорія виховання у вищій школі.

1. Професійна підготовка студентів педагогічних університетів до виховної діяльності.
2. Особливості організації навчально-виховного процесу у спеціальних школах, гімназіях, коледжах.
3. Педагогічні основи виховної діяльності громадських організацій у вищому навчальному закладі.
4. Формування педагогічної спрямованості у студентів магістратури
5. національне виховання сучасного студентства.
6. Наукові основи діяльності куратора академічної групи.
7. система підготовки майбутніх вчителів до оволодіння технікою взаємодії зі студентами.
8. Педагогічна діагностика в роботі куратора академічної групи.
9. К. Ушинський про національне виховання.
10. Позааудиторна виховна робота у вищому навчальному закладі.

Модуль IV. Організація та управління вищим навчальним закладом

1. Сучасні підходи до організації навчального процесу у вищому навчальному закладі.
2. Завдання і функції самостійної роботи у вищій школі.
3. Методика керівництва самостійною роботою студентів.
4. Контроль і оцінка якості професійно-педагогічної підготовки студентів.
5. Основні засади організації навчального процесу у вищому навчальному закладі.
6. Законодавче забезпечення організації навчального процесу вищого закладу освіти.
7. культура праці студента
8. Сучасні вимоги до організації навчального процесу у вищому навчальному закладі.
9. Особливості організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах України.
10. Структура управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі.
11. Зміст та організація навчально-методичної роботи на кафедрі.
12. Психолого-фізіологічні основи планування навчальної роботи у вищому закладі освіти.
13. Організація і планування науково-пошукової роботи студентів.
14. Основні форми організації навчального процесу вищого закладу освіти.
15. Індивідуальний навчальний план студента: структура і порядок укладання.
16. Навчальна програма дисципліни: основні вимоги до структури та змісту.
17. вимоги до розробки навчального плану.
18. Мета, завдання й особливості проведення державної атестації студентів.
19. Навчально-методична документація кафедри.
20. Психолого-дидактичні вимоги до складання розкладу занять у вищій школі.

Питання до іспиту

1. Еволюція педагогічної парадигми в історії вищої школи України (XIX – початок XX ст.)
2. Періодизація розвитку вітчизняних освітньо-виховних систем XVI – початку XXI ст.
3. Значення острозької академії (1576 – 1636 рр.) і Києво-Могилянської (1615 – 1817 рр.) академії як перших вищих навчальних закладів в Україні.
4. Становлення класичної університетської освіти на Західній Україні: Львівський (1661) і Чернівецький (1875) університети.
5. Генеза класичної університетської освіти в Центральній, Східній і Південній Україні (1804 – 1865 рр.)

6. Університет Св. Володимира як освітньо-науковий центр Київського навчального округу (1834 – 1917 рр.)
7. Основні напрями освітньо-наукової діяльності Харківського імператорського університету.
8. Розвиток вищої педагогічної освіти в структурі класичного університету України (1804 – 1867 рр.)
9. Ніжинський історико-філологічний інститут кн. Безбородька (1875 – 1917 рр.) як перший автономний вищий педагогічний навчальний заклад в Україні.
10. Значення Київських вищих жіночих курсів (1878 – 1917 рр.) у становленні вищої жіночої освіти університетського типу.
11. Зміст і особливості навчального процесу Київського Фребелівського педагогічного інституту ((1907 – 1917 рр.)
12. Становлення вищої освіти в перший період УНР (центральної Ради), березень 1917 – квітень 1918 рр.
13. Освітня політика в Україні за часів Гетьманату, квітень – грудень 1918 р.
14. Розвиток вищої освіти в другий період УНР (Директорії), грудень 1918 – січень 1919 рр.
15. Загальноосвітній контекст розвитку ідеї університетської освіти (XII – XX ст.)
16. Становлення системи вищої та вищої педагогічної освіти в радянській Україні (20 – 80 рр. XX ст.)
17. Розвиток університетської педагогічної освіти в Україні (1933 – 2010 рр.)
18. Зміст і особливості багаторівневої системи вищої освіти в Україні (1991 – 2010 рр.)
19. Освітньо-кваліфікаційні рівні в системі вищої освіти України кінця XX – початку XXI ст.
20. Поняття акредитації вищого навчального закладу в освітній реформі кінця XX ст.
21. Розвиток принципу автономії в управлінні вищим навчальним закладом (XIX – початок XXI ст.)
22. Специфіка освітньо-професійних та освітньо-наукових програм вищих навчальних закладів в Україні (90-ті роки XX – початок XXI ст.).
23. Модернізація системи вищої освіти в Україні кінця XX – початку XXI ст.
24. Співвідношення традицій і новацій у змісті вищої освіти України 1991 – 2009 рр.
25. Основні етапи Болонського процесу (1997 – 2010 рр.)
26. Зміст Болонських реформ (1999 – 2010 рр.)
27. Велика хартія університетів (1988) у становленні єдиного Європейського регіону вищої освіти.
28. Принцип автономії в управлінні вищим навчальним закладом у контексті Болонського реформування (1997 – 2010 рр.)
29. Предмет, основні категорії педагогіки вищої школи.
30. Вища школа як педагогічна система.
31. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.
32. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
33. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу.
34. Мета і завдання виховання у вищому навчальному закладі.
35. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання і позанавчальній діяльності.
36. Роль і функції куратора академічної студентської групи.
37. Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики.
38. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.
39. Закономірності і принципи процесу навчання у вищому навчальному закладі.
40. Методи та форми організації навчального процесу у вищому навчальному закладі.
41. Сутність понять „контроль”, „облік”, та „оцінка” знань, умінь, та навичок студентів.
42. Навчально-професійна діяльність як провідна діяльність студентів, її структура і функції.
43. Організація самостійної роботи студентів.
44. Сутність поняття „педагогічні технології” у вищому навчальному закладі.
45. Класифікація педагогічних технологій.
46. Функції контролю ЗУН студентів.
47. Методи контролю ЗУН студентів.
48. Рейтингова система оцінювання ЗУН.
49. Особливості організації науково-дослідної роботи студентів.
50. Технологія і техніка підготовки академічної лекції.
51. Лекція як провідна форма організації навчально-виховного процесу вищого навчального закладу.
52. Види семінарів, вимоги до їх організації та проведення.
53. Особливості технології і техніки організації та проведення практичних і лабораторних занять.
54. Нормативно-правове регулювання організації навчального процесу вищого закладу освіти.
55. Зміст вищої освіти і організація навчального процесу у вищому навчальному закладі.

56. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України (від 2 червня 1993 року № 161)
57. Нормативно-правова база організації навчального процесу.
58. Форми організації навчання у вищій школі.
59. Навчальний час студента.
60. Робочий час викладача.
61. Науково-методичне забезпечення процесу навчання у вищому навчальному закладі.
62. Організація і планування навчальних (аудиторних) занять у вищій школі.
63. Організація, планування й облік самостійної роботи студентів.
64. Практична підготовка студентів вищого навчального закладу.
65. Організація і керівництво НДРС.
66. Організаційно-педагогічна та науково-методична діяльність вузівської кафедри.
67. Управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі.
68. Психолого-педагогічні проблеми управління навчальним процесом у вищій школі.
69. Управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
70. Контроль у системі управління навчальним процесом вищого закладу освіти.
71. Навчально-методична документація з дисципліни.
72. Культура і гігієна навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі освіти.
73. Індивідуалізація навчально-виховної роботи у вищому навчальному закладі.
74. Зміст і форми індивідуальної роботи студента.
75. інформаційне та методичне забезпечення самостійної роботи студента у вищому навчальному закладі.
76. управління самостійною роботою студента у вищому навчальному закладі.
77. Контроль самостійної роботи студентів.
78. Форми практичної підготовки студентів.
79. Регламентація часу і термінів проходження практики у вищому навчальному закладі.
80. Система навчально-методичного забезпечення практичної підготовки майбутніх спеціалістів.
81. система науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі.
82. Автоматизовані системи управління (АСУ) навчальним процесом вищого закладу освіти.
83. Ефективність управління навчальним процесом вищого закладу освіти.

Методи навчання

Організація навчання з дисципліни «Методологія і методика науково-педагогічних досліджень» здійснюється за допомогою поєднання аудиторної і поза аудиторної форм навчання.

Методами навчання є: словесні (лекції, бесіди, розповіді, пояснення, інструктаж); наочні (ілюстративні, звукові, знакові, мультимедіа, графічні); практичні (вправи, практичні заняття); репродуктивні, проблемно-пошукові, частково-пошукові, дослідницькі,

Методи контролю

Методами контролю за навчальними досягненнями студентів є: вхідний контроль, поточний контроль, рубіжний контроль, підсумковий контроль. А також використовується: кафедральний та ректорський контроль.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3			
T1	T 2.1.	T 2.2.	T 2.3.	T 2.4.	T 3.1.	T 3.2.	T 3.3	100
5	10	10	10	20	15	20	10	

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3				
T1	T 2.1.	T 2.2.	T 2.3.	T 2.4.	T 3.1.	T 3.2.	T 3.3	100	100
5	10	10	10	20	15	20	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. - К.,1998.
2. Андрущенко В.П. Роздуми про освіту. - К., 2005.
3. Бойко А.М. Григорій Ващенко: альтернатива поглядів і оцінок. - К.,1998.
4. Ващенко Г.Г. Виховний ідеал. - Полтава, 1994.
5. Вища освіта України і Болонський процес / За ред. В.Г.Кременя. -Тернопіль, 2004.
6. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. - Донецьк, 2003.
7. Дем'яненко Н.М. Загальнопедагогічна підготовка вчителя в Україні (XIX - перша третина XX ст.). - К., 1998.
8. Дем'яненко Н.М., Вазинський І.П. Ретроспектива педагогічної освіти в Україні. - М., 2002.
9. Дем'яненко Н.М., Прудченко І.І. Історія вищої жіночої освіти в Україні: Київський Фребелівський педагогічний інститут (1907 - 1920 рр.). - К.,2005.
10. Добренюков В.И., Нечаєв В.Я. Общество и образование. - М., 2003.
11. Європа на шляху до інформаційного суспільства. - К., 2000.
12. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. - К., 2003.
13. Закон України „Про вищу освіту”. - К., 2002.
14. Ідея університету: Антологія / Відп. ред. М.Зубрицька. - Львів, 2002.
15. Історія України / Відп. ред. Ю.Сливка. - Львів, 2003.
16. Литвин В. Історія України. - К., 2006.
17. Майборода В.К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід,уроки. - К., 1992.
18. Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX - початок XX ст.) / Наук. ред. О.В.Сухомлинська. - К., 2003.
19. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. - К., 2003.
20. Мицько І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576-1636). -К., 1990.
21. Нариси історії українського шкільництва (1905 - 1933) / За ред.О.В. Сухомлинської.- К., 1996.
22. Наукові школи Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова / Ред. В.П.Андрущенко. - К., 2005.
23. Національна Доктрина розвитку освіти України в XXI ст.: Указ Президента України № 347/2002, 17

квітня 2002 р.

24. Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова (1834-2004) / Автори: В.П.Андрущенко та ін. - К., 2005.
25. Педагогіка. Інтегрований курс теорії та історії педагогіки: У 2 ч. / За ред. А.М.Бойко. - К.- Полтава, 2004.
26. Педагогіка вищої школи: підручник / [В.П.Андрущенко, І.Д.Бех, Н.М.Дем'яненко та ін.]; за ред. В.Г.Кременя, В.П.Андрущенко, В.І.Лугового. - К., 2009.
27. Педагогический энциклопедический словарь / Гл. ред. Б.М. Бим-Бад. - М., 2003.
28. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги: Підручник / Під заг. ред. А.М.Бойко. - К., 2004.
29. Сірополко С. Історія освіти в Україні. - К., 2001.
30. Ступарик Б.М. Національна школа: витоки, становлення. - К., 1998.
31. Сухомлинська О.В. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем. - К., 2003.
32. Тригубенко В.В., Нестеренко Л.С. Освіта і педагогічна думка в Києві за тисячу років. - К., 2002.
33. Хижняк З.І. Києво-Могилянська академія. - К., 1981.
34. Аванесов В.С. Основы научной организации педагогического контроля в высшей школе. - М., 1990.
35. Балицька Т.В. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів і курсантів 1 курсу в умовах кредитно-модульного навчання / Луганський державний університет внутрішніх справ. -Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. - 47 с.
36. Баріхашвілі І.І. Самостійна робота студентів-заочників як основа їх професійного саморозвитку: Програма спецкурсу / Миколаївський державний ун-т ім. В.О.Сухомлинського. - Миколаїв: Іліон, 2006. - 59с.
37. Беспалько В.П. Элементы теории управления процессом обучения. - М., «Знание», 1971.
38. Бодарч Д. Проблемы асинхронной организации учебного процесса. — Улан-Батор, 2002. 45 с.
39. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навчальний посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. - К.: ВВП «КОМПАС», 1997. - 64 с.
40. Вернидуб Р.М. Організація і управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі: Навчальний посібник. - К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2005. -111 с.
41. Глобализация и конвергенция образования: технологический аспект. Научное издание / Под общей редакцией Ю.Б. Рубина. - М.: ООО «Маркет ДС Корпорейшн», 2004. - 540 с. - (Академическая серия).
42. Закону України «Про вищу освіту». Науково-практичний коментар. За загальною редакцією Кременя В.Г. - К., 2002.
43. Мамчур Л.Г. Інструктивно-методичні матеріали щодо проведення практик студентів:Збірник / Черкаський Національний університет ім. Богдана Хмельницького. Департамент навчально-методичної роботи. - Черкаси: Вид-во ЧНУ, 2005. - 34 с.
44. Мостова І.М. Навчання без надмірних зусиль: [Студентам: як учитись у ВНЗ, як працювати з книгою, як складати іспити, як конспектувати лекції?..]. - Чернівці, 2000. - 93 с.
45. Научно-методическая конференция по организации и проведению практик. Практика нарубеже веков: Тезис докладов / В.А.Кечин (ред.); Владимирский государственный университет. – Владимир, 2001.-53 с.
46. Попков В.А., Коржуев А.В. Теория и практика высшего профессионального образования. Учебное пособие для высшей школы.- М.: Академический проект, 2010. - 341 с.
47. Талызина Н.Ф. Управление процессом усвоение знаний. - М.: Изд-во Московского университета, 1975. - 343 с.
48. Указ Президента України "Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні" // Освіта, 2001.- № 75-78.
49. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті – К.: "Шкільний світ", 2001.
50. Державна національна програма "Освіта" (Україна XXI століття) - К.:Райдуга, 1994.
51. Закон України "Про внесення змін і доповнень до закону УРСР "Про освіту" // Голос України, 1996.- 25 квітня.
52. Закон про вищу освіту //Освіта. - 20-27 лютого 2002р.
53. Концепція педагогічної освіти України - К: Либідь, 1991.
54. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. -К: Райдуга, 1994.

55. Концепція національного виховання //Рідна школа, 1995. -№6.-с.18-25.
56. Про затвердження положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Пост. Каб. Мін. України від 20 серпня 1998.-№65.
57. Цільова комплексна програма «Вчитель» //Освіта України, 1996.-№64.
58. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми. - К.:Либідь, 1998.
59. Ананьев Б.Г. К психофизиологии студенческого возраста: Современные психолого педагогические проблемы высшей школы. -Л, 1974. - с.5-8.
60. Берне Р. Развитие «Я» — концепции и воспитание: Пер. с англ. - М:Прогрес, 1986.-434 с.
61. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. -М:Просвещение, 1989- 192с.
62. Борзих А.П. Окаєлов В.М. Виховний аспект модульно-рейтингового контролю знань студентів//Проблеми освіти: Науково-методичний збірник - Київ, 2001. -Вин. 23 - с.62-65.
63. Булатова О.С. Педагогический артистизм: Учеб. Пособие для студ.высш. пед. учеб. заведений.- М.: Изд. Центр «Академия», 2001.- 240 с.
64. Буркова Л. Технології в освіті. //Рідна школа. - лютий. 2001.-СІ8-19.
65. Введение в педагогическую деятельность: Учеб. Пособие для студ. Высш. Пед. учеб. Заведений / А.С.Роботова, Т.В. Леонтьева, И.Г.Шапошникова и др.- М: Издательский центр «Академия», 2000. - 208с.
66. Вітвицька С.С. Науково-методичне забезпечення соціально-педагогічної підготовки майбутніх вчителів: Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя. - К.: ІЗМН,Житомир. ЖДШ, 1999. - С. 142-145.
67. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. - Київ: Центр навчальної літератури, 2003. - С. 198-211.
68. Вітвицька С.С. Студент як об'єкт педагогічної діяльності // Вісник Житомирського педуніверситету - Житомир, 2000. - Вип. 6. - СІ86-189.
69. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні - К., 1995. - 168 с.
70. Джурицкий А.Н. Развитие образования в современном мире. - М.: Владос, 1999.-200 с.
71. Дубасенюк О.А. Іванченко А.В. Вітвицька С.С. Педагогічна технологія в підготовці вчителя-вихователя: Метод, посібник.-Житомир, 1993. - 107с.
72. Дьяченко М.И., Кандыбович Л.А. Психология высшей школы. - 2-е издание. - Минск: БГУ, 2006. - 383 с.
73. Загвязинский В.И., Грищенко Л.И. Основы дидактики высшей школы: Учебное пособие. - Тюмень, 1978. - 91 с.
74. Ильина Т.А. Структурно-системный подход к организации обучения -М., 1973.-78 с.
75. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник. - К.:Вища школа, 1997. - 304 с.
76. Левина М.М. Технологии профессионального педагогического образования.- М.: «Академия», 2002. - 272 с.
77. Лихачев В. Педагогика. Курс лекций: Учебное пособие для студентов учебных заведений и слушателей ИПК и ФИШ. - М.: Юрайт, 1998. -464 с.
78. Лобанов А.А. Основы профессионально-педагогического общения: Учеб. пособие для студ. высш. Пед. учеб. заведений.- М.: Изд. Центр «Академия», 2002. - 192 с.
79. Майборода В. К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки (1917-1985 рр.) /За ред. Лугового В.І. - К.: Либідь, 1992.- 195с.
80. Михеев В.И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике. — М: Высшая школа, 1987. - 199 с.
81. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник /За ред. академіка АПН України О.Г. Мороза. - К.: НІТУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. - 337 с.
82. Освітні технології: навчально-методичний посібник/За ред. О.М.Пехоти - Київ: А.С.К., 2001. - 25 бс.
83. Основы педагогики и психологии высшей школы /Под ред. А. В.Петровского М.: МГУ, 1986. - 303 с.
84. Попков В.А., Коржуев А.В. Дидактика высшей школы. - М.:«Академия», 2002. -136 с.
85. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. -К.:НПУ, 2000.-210 ст.
86. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: Навч. посібник: у 2 ч. / За заг. ред. доктора пед. наук О.А.Дубасенюк -Житомир: Житомирський держ. педуніверситет. - 2001. - 267 с.

87. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. пос. - К.: „Академвидав”, 2006. - 352 с.
88. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Методология, цели и содержание, творчество: Учеб. пособие для студ.т Высш. Учеб. Заведений. - М.: Изд. Центр «Академия», 2002. - 224 с.

Додаткова

89. Аїта таїег. Університет св. Володимира напередодні та в добу Української революції 1917 - 1920 рр.: У 3 кн. / Автори-упорядники В.А.Короткий, В.І.Ульяновський. - Кн. 2. - К., 2001.
90. Андреев А. "Национальная модель" университетского образования: возникновение и развитие // Высшее образование в России. - 2005. - №1.
91. Андрущенко В. Історія соціальної філософії. - К., 2000.
92. Байденко В.Д. Болонские реформы: некоторые уроки Европы // Высшее образование сегодня. - 2004. - №2.
93. Байденко В.Д. Болонский процесс: структурная реформа высшего образования Европы. - М., 2002.
94. Бойко А.М. Концептуальні основи особистісно-соціального виховання // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992 - 2002. -Харків, 2002.
95. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. - К., 2003.
96. Вовк Л.П. Історія освіти дорослих в Україні. Нариси. - К., 1994.
97. 250 лет Московскому государственному университету имени М.В.Ломоносова // Высшее образование сегодня. - 2005. - № 1.
98. Дем'яненко Н.М. Етапи педагогічної парадигми в історії класичного університету України // Наукові записки Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2004. - Т. V. Факультетсоціології та психології. Інститут журналістики.
99. Дем'яненко Н.М. Принцип автономії в управлінні класичними університетами України: від освітніх реформ початку ХІХ ст. – до Болонської декларації // Суспільні процеси: психолого-педагогічні та соціальні аспекти: Зб. наукових праць. - К., 2004.
100. Дем'яненко Н.М. Класичний університет у Болонському процесі: реалії та перспективи // Перспективи розвитку соціогуманітарних наук у класичних університетах (соціологія, психологія, педагогіка): Зб.наукових праць. - К.,2004.
101. Дем'яненко Н.М. Вища педагогічна освіта в Україні: до майбутнього через минуле // Педагогіка духовності: поступ у третє тисячоліття (1834-2004). -К., 2005.
102. Дем'яненко Н.М. Педагогічна парадигма вищої школи України: генеза й еволюція // Філософія освіти. — 2006. - № 2 (4).
103. Дем'яненко Н.М. Історичні витоки і сучасна модифікація тьюторства у вищій школі України // Вища освіта України. Тематичний випуск "Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології". - 2007. - №2 (додаток 1), т. 1.
104. Дем'яненко Н., Шеремст Т. Загальносвітовий контекст Фребелівського педагогічного руху // Історико-педагогічні студії. - 2007. - Вип.1.
105. Енциклопедія постмодернізму: Пер. з англ. / За ред. Чарлза Е. Вінквіста, Віктора Е.Тейлора. - К.,2003.
106. Євтух В.Б., Марушкевич А.А., Дем'яненко Н.М., Чепак В.В. Вступ до етнопедагогіки. - К., 2004.
107. Історія України. Документи, матеріали / Уклад., коментарі В.Короля. -К, 2001.
108. Києво-Могилянська академія в іменах (XVII - XVIII ст.) / Наук. ред., упоряд. З.І.Хижняк. - К., 2001.
109. Мельниченко В. Михайло Грушевський: Я оснувався в Москві, Арбат, 55. - М., 2005.
111. Народное образование в России: Исторический альманах / Авт. проекта: А.Кушнир, В.Чумаков. - М., 2000.
112. Педагогічний словник / За ред. М.Д.Ярмаченка. - К., 2001.
113. Пінчук Т.Д. Педагогічні науки в Ніжинській вищій школі // Вища і середня педагогічна освіта. -К., 1973.
114. Сапрыкин Д. Государство и фундаментальное образование // Высшее образование в России. - 2005. - № 1.
115. Сидоренко С. Формування Європейської зони вищої освіти // Вища освіта України. - 2004. - №1.
116. Черникова Т.В. Три стратегії підготовки спеціалістів // Высшее образование сегодня. - 2003. - № 1.
117. Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка в системе высшего педагогического образования: Для педагогических специальных, высших учебных заведений. - 2-е изд., перераб. й доп. -М.:Просвещение, 1990. - 141с.
118. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. - Київ: Лібра, 1996.- 224 с.56
120. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. - М.: Педагогика, 1982. - 192 с.
121. Байнока Л.А., Гребенкина Л.К., Еремкина О.В. Методика воспитательной работы- М.: «Академия», 2002.- 160 с.
122. Бойко А. Парадегмальні напрями виховання: варіанти вибору //Рідна школа - №3, 2001. - с.7-10.

123. Гусак П.М. Технологія засвоєння студентами дидактичної теорії. -Луцьк, 1996.
124. Перспективні основні технології: навчально-методичний посібник/за ред. Г.С. Сазоненко. - К: Гопак, 2000. - 560 с.
125. Рудницька О.П., Болгарський А.Г., Свистельнікова Т.Ю. Основи педагогічних досліджень. -К: Експрес-об'ява, 1998. - 143 с.
126. Семенова Е.М. Тренінг змоціональної устійчивости педагога. Учеб. пособие.- М.: Изд-во Інститута Психотерапии, 2002, - 224 с.
127. Сенько Ю.В. Гуманитарные основы педагогического образования.- М.:«Академия», 2002.- 240 с.
128. Спіцин Е.С., Назаров С.М. Організація науково-дослідної роботистудентів у вищому навчальномузакладі. - К.: КДПУ, 2001.

